

JOURNAALTJE

STICHTING ONTWIKKELINGSSAMENWERKING N.O.-BRAZILIË

Secretariaat: Voordeldonk 74 – 5721HM Asten.

Penningmeester: Greveslag 52 – 6662 VC Elst.

Telefoon: 0493-693545

Rabobank Elst. Rek.nr. NL 17 Rabo 0116 8924 12

Voorwoord.

In het vorig Journaaltje maakte ik u er al deelgenoot van dat ik samen met Lysette een reis zou maken naar Brazilië. Lysette heeft sedert 1978 zeer regelmatig een bezoek gebracht aan haar tante, Zuster Clementina in Pão de Açúcar, maar voor mij was het pas de tweede keer sinds 1978.

In dit journaaltje treft u zoals beloofd een verslagje aan van onze reis.

In juli 2015 ben ik voorzitter geworden van SONOB. Ik had er veel zin in en zag mijn bezoek aan Alagoas dan ook als één van de momenten om mezelf goed in te werken.

Vlak vóór en tijdens onze reis naar Brazilië hebben er zich echter enkele zaken voorgedaan, die mij genoodzaakt hebben terug te treden als voorzitter en bestuurslid van SONOB.

Vanaf deze plaats wens ik u allen en SONOB het allerbeste voor de toekomst.

Pieter Smulders

Verslag reis naar Brazilië

Zoals u in het vorige journaaltje hebt kunnen lezen heeft Pieter Smulders medio december 2015 een bezoek gebracht aan het Noordoosten van Brazilië.

Hij heeft toen gesprekken gehad met diverse personen, die zich in deze regio het lot van de allerarmsten aantrekken. Vanwege het feit dat net in die tijd de zomervakantie begonnen was, waren meerdere activiteiten tijdelijk stilgelegd.

Ondanks genoemde vakantie heeft Pieter gesprekken kunnen voeren met zuster Lourdes Santana, bestuurslid van Novo Horizonte en Senhor Silvano Graca, die sinds kort de nieuwe voorzitter van Novo Horizonte is.

Verder heeft hij gesproken met irmã Luciene Bonina, directrice van het Lar da Criança van

Palmeira dos Indios en met Monsenhor Josevel Mendes die in Batalha de crèche onderhoudt. In Igaci heeft Pieter een ontmoeting gehad met Maria Aparecida van het Lar da Criança van Igaci

Wat heel veel indruk maakte, is de geweldige impact van het ZIKA-virus. Bestond deze dreiging voor heel Brazilië; nergens was de dreiging van dit virus zo groot als in Alagoas. Op de TV zenders was het een en al waarschuwingen voor de bevolking over wat men wel en wat men niet moest doen; promotiefilmpjes voor preventie enz.

Tijdens een bezoek aan, en rondleiding door, het Ziekenhuis in Santana do Ipanema op 15 december, heeft de directeur Senhor Marco Calderon aangegeven, dat op dat moment er 24 verdachte gevallen per dag opgenomen werden in dit ziekenhuis, waarbij er al een aantal positieve vaststellingen waren gedaan. Hij verwachtte dat het ZIKA-Virus desastreus zou worden voor de bevolking van Alagoas. De adviezen van de overheid zijn ongetwijfeld juist en iedereen wordt geadviseerd zich in te smeren met anti-muggenolie. Maar, hoewel in Brazilië alles nagenoeg erg goedkoop is, kost een klein busje anti-muggenspray waar je maximaal 4 dagen mee kunt doen omgerekend bijna € 8,00. Dat is voor de meeste inwoners bijna niet te betalen.

Pieter constateerde ook dat zich in Brazilië de afgelopen jaren vele en grote veranderingen hebben voorgedaan.

Zo is langzaam een middenklasse ontstaan, die de afgelopen 10 jaren fors is toegenomen. Niet eerder kende Brazilië een begin van het ontstaan van een middenklasse en dan nog wel een middenklasse die zich wel degelijk laat horen. Dat is ook in het Noordoosten duidelijk te merken. Het is duidelijk dat de Missiezusters van de orde van de Heilige Franciscus uit Asten, door hun werkzaamheden een groot aandeel hebben gehad in het tot stand komen van deze nieuwe "generatie". Een adequate gezondheids-

zorg maar vooral ook goede scholing en beroepsonderwijs gedurende méér dan 40 jaren door de Missiezusters, hebben hiertoe veel bijgedragen; daar worden nu de vruchten van geplukt.

De veranderingen in de Braziliaanse samenleving en het verdwijnen van de Nederlandse Missiezusters in het Noordoosten van Brazilië vragen logischerwijze om een herbezinning op de organisatie van de financiële steun uit Nederland. De Braziliaanse Missiezusters van de orde uit Asten, zijn van een andere generatie en tijdsgeest. Zij staan op een andere manier in de hulpverlening.

Tijdens zijn bezoek heeft Pieter Smulders vastgesteld dat de Braziliaanse overheid 100% financiering verzorgt van het onderwijs en de gezondheidszorg. De wijze waarop dat gebeurt roept wellicht nog wel wat vragen op, maar het gebeurt in ieder geval wél. Echter, er is en blijft een groot kwalitatief verschil tussen de scholen van de overheid en die van het particulier initiatief, waartoe de door de Missiezusters opgerichte scholen behoren. Naast een veel betere kwaliteit is de continuïteit voor leerlingen en docenten beter gewaarborgd en zijn de behaalde diploma's op het eind van de studie van méér waarde dan die van de pure overheidsscholen. De geldelijke ondersteuning vanuit Nederland maakt het mede mogelijk om deze kwaliteit te blijven behouden.

In het gebouw waar de Clube de Mães van Palmeira dos Índios zit, heeft Pieter een ontmoeting gehad met zuster Lourdes en Senhor Silvano Graca. Senhor Silvano Graca is een jonge Braziliaan en maakt sinds kort deel uit van het bestuur van Novo Horizonte (zie foto). Senhor Silvano is geschoold in de landbouw. Als landbouwkundige ziet hij vele kansen voor het werk van Novo Horizonte, waarbij hij tevens mogelijkheden ziet voor een koppeling met het onderwerp 'water'. Hij vraagt er begrip voor dat hij zich eerst nog wat moet inwerken en oriënteren op hetgeen er vanuit zijn professionele achtergrond noodzakelijk en voor Novo Horizonte haalbaar is.

In genoemd gesprek zijn meerdere onderwerpen aan de orde geweest, b.v. projecten van Novo Horizonte, die mogelijk worden gemaakt met o.a. de steun van SONOB. Men is zeer tevreden over het project "Kijk op Olie", waarbij uit gebruikt (palmolie-) vet zeep wordt vervaardigd. Met trots werd de

nieuwe zeepmachine getoond, evenals de verschillende soorten zeep die tot nu toe zijn gemaakt. Hetzelfde geldt voor het project "Honingproductie", en op dit moment is men druk doende met het uitwerken van plannen voor biogasproductie en een bewustwordingsproces bij de boeren.

De nieuwe voorzitter was ook erg trots te kunnen melden dat maar liefst 40 moeders eind 2015 werkzaam waren bij Novo Horizonte.

Tijdens het bezoek aan het Lar da Criança, gevestigd in een gebouw van Aktie voor Aktie, stelde Pieter vast dat het gebouw er piekfijn uit ziet. Omdat niet alle kinderen met vakantie waren, was hier wel wat leven in de brouwerij. Zuster Luciene Bonina vertelde tijdens de rondleiding op heldere wijze over het werk in het opvanghuis voor meisjes.

In Batalha heeft Pieter een ontmoeting gehad met Monsenhor Josevel. Helaas waren er wegens vakantie geen kinderen in de crèche aanwezig.

Tot slot stelde Pieter vast dat, ondanks het feit dat de sociale middenklasse de afgelopen jaren sterk aan het groeien is en enkele sociale factoren zoals scholing en levensverwachting sterk zijn verbeterd, de sociale en financiële inkomensverschillen nog altijd enorm groot zijn en daarom is en blijft onze steun onontbeerlijk.

Afscheid Pieter Smulders

Zoals u in het voorwoord hebt kunnen lezen, is Pieter Smulders gestopt met het voorzitterschap van onze stichting. Ondanks de relatief korte tijd dat hij lid is geweest van ons bestuur, heeft Pieter belangrijke invloed gehad op de keuzes die wij voor de nabije toe-

komst hebben gemaakt. Daar zijn we hem dankbaar voor. Een van de belangrijkste punten hierbij is, dat wij de band met u, als trouwe achterban van onze stichting, willen versterken. Verder, dat wij in Brazilië ons werk willen intensiveren door ook samen te werken met andere organisaties dan de tot nu toe gebruikelijke. De mensen in Alagoas hebben ons namelijk nog steeds hard nodig. Veel van de overheidsmaatregelen, die de armoede moesten beperken, zijn inmiddels als gevolg van de recessie geheel of gedeeltelijk teruggedraaid. De politieke crisis van dit moment zal niet helpen om het tij snel te keren. Brazilië is voor haar economie sterk afhankelijk van het buitenland, maar een deel van de oorzaken ligt zeker ook in eigen huis. Het arme deel van de mensen uit het noordoosten kun je dat moeilijk verwijten.

Jos Livius

Financieel Jaaroverzicht 2015

Toelichting op het financiële verslag over 2015.

Financieel overzicht 2015			
Rekening Courant			
Beginsaldo	€ 1.739,51	Uitgaven:	
inkomsten		Brazilië	€ 25.331,00
Donaties	€ 39.053,26	Kosten	€ 1.050,74
Van spaarrekening	€ 7.800,00	Naar spaarrekening	€ 15.000,00
		Eindsaldo	€ 7.211,03
Totaal	€ 48.592,77	Totaal	€ 48.592,77

Financieel overzicht 2015			
Spaarrekening			
Beginsaldo	€ 38.000,00		
Van rekening courant	€ 15.000,00	Naar rekening courant	€ 7.800,00
Rente	€ 308,22		
		Eindsaldo	€ 45.508,22
Totaal	€ 53.308,22	Totaal	€ 53.308,22

De inkomsten bestaan voor het grootste gedeelte uit de periodieke bijschrijvingen van onze vaste donateurs, waar wij zeer dankbaar voor zijn. Daarnaast hebben we nog enkele substantiële bedragen ontvangen van organisaties die ten behoeve van SONOB acties gevoerd hebben. Hier zijn we eveneens

zeer dankbaar voor.

De kosten, ongeveer 2,5% van de totaal ontvangen donaties, bestaan voor het grootste gedeelte uit bankkosten en kosten van postzegels, voor het versturen van het Journaaltje.

In 2015 zijn geen grootschalige projecten gefinancierd. Hiervoor waren geen aanvragen. We verwachten dat dit in 2016 wel het geval zal zijn.

De kascontrolecommissie, dit jaar bestaande uit de heren Andre Paardekooper en Geert Hasselbach (ex-penningmeester van SONOB), heeft de controle uitgevoerd op vrijdag 13 mei(!). Er zijn door de commissie geen onvolkomenheden vastgesteld en hebben daarom het financiële verslag goedgekeurd.

Verslag reis Brazilië januari 2016.

6 januari. Eindelijk was het zo ver dat we aan onze reis konden beginnen. Zo'n driekwart jaar geleden hadden we al geboekt, maar nu ging het echt gebeuren. We vlogen om 17.00 uur vanaf Schiphol naar München en vandaar door naar São Paulo. Hier gingen we voor de eerste keer twee biologische zussen van Paul ontmoeten. Heel bijzonder, en ook meteen zo vertrouwd. Na een paar dagen met hen doorgebracht te hebben, vertrokken we naar Foz do Iguaçu, waar je de beroemde watervallen hebt, op de grens van Brazilië en Argentinië. Een magnifiek gezicht, zowel aan de Braziliaanse kant als de Argentijnse. Beide kanten zijn zeker de moeite waard. Erg indrukwekkend. Vanuit Foz do Iguaçu vlogen we terug naar São Paulo en omdat we hier tien uur wachttijd hadden voordat we naar Maceió zouden vliegen, werden we opgehaald door een broer van Paul, die voor zijn werk toevallig daar in de buurt woonde. Hij nam ons mee naar een nichtje waar we natuurlijk moesten blijven eten, want dat is gebruikelijk. Ze zijn bijzonder gastvrij en hartelijk. Ook in deze buurt wonen weer heel veel familieleden, zo bleek later. Vanuit het noordoosten zijn er veel mensen hier naar toe getrokken vanwege het werk. Geleidelijk kwamen we er achter dat het een enorme familie is. Wel bijzonder. 's Avonds laat vlogen we naar Maceió, waar we om ongeveer half twee 's nachts aankwamen. Hier werden we opgehaald en naar het hotel gebracht. Na een paar uurtjes geslapen te hebben genoten we nog even van het

prachtige strand van Maceió en vertrokken we de volgende morgen met onze huurauto naar Santana do Ipanema. Hier woont de biologische moeder van Paul en een heleboel familie. Het weerzien (na de eerste keer in 2013) was weer geweldig en voelde vertrouwd. Iedereen was blij en natuurlijk moesten we meteen aan tafel. Er was weer een heerlijke maaltijd bereid. De komende acht dagen zouden we in deze omgeving doorbrengen en bij allerlei familieleden een bezoekje brengen. Heel erg leuk maar ook vermoeiend, vanwege de taal en de hitte. In Santana hebben we de oude school van de zusters bezocht, waarvan zuster Laetitia lange tijd directrice was en waar zij heel veel werk verricht heeft. Zij herkende de foto's nog allemaal en wist precies welke lokalen het waren. Ook de kerk hebben we bezocht en foto's gemaakt van het graf van de pastoor, waar zij heel lang mee samengewerkt had. Voor haar hele bijzondere herinneringen. Ook Terezinha, de vrouw die heel lang haar rechterhand is geweest, hebben we bezocht. Zij werd helemaal emotioneel bij het zien van de videoboodschap van zuster Laetitia die wij voor haar gemaakt hadden. Heel bijzonder. Na een geweldige tijd daar doorgebracht te hebben, vertrokken we naar Palmeira dos Índios. Hier hebben we het convent van de zusters bezocht. Helaas was zuster Lourdes niet aanwezig. Wel zijn we nog naar het LAR das Crianças gegaan met een andere zuster. Vanwege de vakantie waren daar geen kinderen en verzorgsters. Jammer, maar we hebben wel rond mogen kijken. Alles zag er keurig netjes en verzorgd uit. In 2013 waren wij er ook al. Toen waren de kinderen er wel. Inmiddels hadden ze nieuwere computers en zag je daar ook de vooruitgang. Gelukkig maar; dan komt de steun goed terecht. Met grote dank aan de donateurs. 's Avonds bracht zuster Lourdes ons nog wel een bezoekje en hebben we samen wat gegeten. Was weer heel leuk, want zij is een bijzondere en gezellige vrouw. De volgende morgen vertrokken we naar Maceió, waar we nog twee dagen een beetje vakantie hadden maar daarna moesten we weer onverbiddelijk terug naar huis. Donderdag 28 januari kwamen we op Schiphol aan waar we opgehaald werden door onze dochter en mijn zus. Ook weer heel fijn om hen te zien. Nu kijken we terug op een hele bijzondere reis. N.B. Het LCAA loopt gelukkig heel goed dankzij de steun van de donateurs en die blijven ook heel belangrijk. Het is fijn

om te zien dat het geld ook goed besteed wordt. Mochten er nog mensen in de familie- of vriendenkring zijn die ook wel een steentje bij willen dragen aan dit zo belangrijke project voor de opvang van de arme kinderen. Heel graag. Meld u aan bij de secretaris Henk van Hoof, adresgegevens voorkant Journaaltje. Of bij mij, Maria Sterken. 0492-381680. mariasterken@hotmail.com .

Abrços, Maria Sterken

Bericht van de penningmeester

Een van onze donateurs stelde een vraag omtrent de aftrekbaarheid van de financiële bijdragen aan goede doelen. Zoals u waarschijnlijk allen weet zijn financiële bijdragen aan goede doelen aftrekbaar van de belastingen. Het betreffende goede doel moet dan wel ANBI erkend zijn door de Belastingdienst. SONOB is ANBI-erkend onder RSIN nummer 806399715. Er is echter een drempel van toepassing, waarboven u moet komen, wil deze aftrekpost enige invloed hebben op uw aangifte.

Echter als het om een periodieke gift gaat, zoals dat het geval is bij de meeste van onze donateurs, is het mogelijk om deze drempel te vermijden. Hiervoor moet u een "Overeenkomst Periodieke gift in geld" aangaan met de ANBI-erkende organisatie, waaraan u de gift overmaakt, dus in uw geval met SONOB. U vult deze in, samen met SONOB. Als u zo'n gift opvoert op uw belastingformulier, vervalt de drempel en is het volledige bedrag aftrekbaar.

Als u hiervan gebruik wil maken en u heeft vragen, ben ik gaarne bereid om het formulier, samen met u, in te vullen. Met genoeg zien ik uw aanvraag tegemoet.

Woord van de Redactie

Helaas zijn er in dit Journaaltje nauwelijks foto's opgenomen. Dit komt door de 2 reisverslagen, die nogal wat ruimte in beslag nemen. Wij danken wederom de sponsors van het Journaaltje, met name het ROC Ter AA in Helmond voor het kopieerwerk en Hema Asten voor de enveloppen.